

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 15. října 2021
Č. j.: 2021 / 106599 / 570
Ke sp. zn. Sp/2021/85/573
Počet stran: 10

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, orgán dohledu podle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), rozhodla v rámci přestupkového řízení Sp/2021/85/573, které je vedeno se společností GECO, a.s., IČO 630 80 737, se sídlem Pod Čimickým hájem 190/11, 181 00 Praha 8, podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), takto:

I. Společnost GECO, a.s., IČO 630 80 737, se sídlem Pod Čimickým hájem 190/11, 181 00 Praha 8 se uznává vinnou, že v období od září 2020 do března 2021 přesahoval měsíční průměr částek jí provedených platebních transakcí v České republice za posledních 12 měsíců zákonný limit 3 000 000 EUR,

t e d y p ř e k r o č i l a

oprávnění k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu stanovené v ustanovení § 58 odst. 2 zákona o platebním styku,

č í m ž s e d o p u s t i l a

přestupku podle § 234 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 234 odst. 4 písm. d) zákona o platebním styku pokuta ve výši 100 000 Kč (slovy sto tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II. Společnosti GECO, a.s., IČO 630 80 737, se sídlem Pod Čimickým hájem 190/11, 181 00 Praha 8, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je výše uvedená společnost povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky vedený u České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení

1. Společnost GECO, a.s., IČO 630 80 737, se sídlem Pod Čimickým hájem 190/11, 181 00 Praha 8 (dále jen „účastník řízení“), je zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze v oddílu B, vložka 3329, s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin, prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické a poskytování platebních služeb dle zákona o platebním styku¹.
2. Účastník řízení je ode dne 1.4.2016 zapsán jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu v seznamu vedeném správním orgánem, přičemž je oprávněn poskytovat platební služby vymezené v ustanovení § 3 odst. 1 písm. a, b, c) a d) zákona o platebním styku.²³

B. Průběh přestupkového řízení

3. Správní orgán zahájil řízení pod sp. zn. Sp/2021/85/573 dne 12.7.2021, a to vydáním příkazu ze dne 12.7.2021, č. j. 2021/73727/570 (dále jen „Příkaz“)⁴. Řízení bylo zahájeno pro podezření, že účastník řízení překročil oprávnění k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu.
4. Proti Příkazu podal účastník řízení dne 21.7.2021 pod evid. č. 2021/77074/570 odpor (dále jen „Odpor“)⁵, kterým se Příkaz zrušil a řízení pokračovalo.
5. Přípisem „Možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí“ ze dne 3.8.2021, č. j. 2021/80843/570⁶, správní orgán informoval účastníka řízení o tom, že v předmětném přestupkovém řízení shromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí ve věci a účastník řízení má možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí s tím, že mu stanovil lhůtu deseti pracovních dní ode dne doručení tohoto přípisu.
6. Dne 16.8.2021 nahlédl účastník řízení do správního spisu sp. zn. Sp/2021/85/573. Z nahlížení do správního spisu byl vyhotoven protokol č. j. 2021/84224/570⁷. Svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nevyužil.

¹ Spis Sp/2021/85/573, č. l. 1 - 2

² Vyplyvá ze Seznamu regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu:

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=10991164&p_VER_ID=1001&p_DATUM=02.06.2021&p_ROL_KOD=

³ Dne 19.8.2020 obdržel správní orgán žádost účastníka řízení o udělení povolení k činnosti platební instituce podle ustanovení § 9 zákona o platebním styku v rozsahu platebních služeb podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a), b), c), a d) tohoto zákona. Na základě žádosti bylo téhož dne zahájeno s účastníkem správní řízení ve věci udělení povolení k činnosti platební instituce. Podáním doručeným dne 1.12.2020 pod č. j. 2020/143291/CNB/570 vzal účastník řízení svou žádost o udělení povolení k činnosti platební instituce podle § 9 zákona o platebním styku v plném rozsahu zpět. Usnesením ze dne 8.12.2020, č. j. 2020/145394/CNB/570, pak správní orgán zastavil správní řízení o žádosti účastníka řízení o udělení povolení k činnosti platební instituce.

⁴ Spis Sp/2021/85/573, č. l. 3 - 8

⁵ Spis Sp/2021/85/573, č. l. 10 - 13

⁶ Spis Sp/2021/85/573, č. l. 15 - 16

⁷ Spis Sp/2021/85/573, č. l. 19

7. Vzhledem k tomu, že dle názoru správního orgánu byl shromážděn dostatek důkazů ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, správní orgán přistoupil k vydání rozhodnutí ve věci samé.

C. Vyloučení zániku odpovědnosti za přestupek

8. Správní orgán se zabýval i skutečností, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za projednávaný přestupek z důvodu uplynutí promlčecí lhůty. S ohledem na skutečnost, že vytýkané jednání účastníka řízení je časově ohraničeno dnem 31.3.2021, k zániku odpovědnosti podle ustanovení § 29 písm. a) přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance nedošlo, neboť dle ustanovení § 32 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona došlo zahájením řízení o přestupku (tj. dne 12.7.2021) k přerušení promlčecí doby a dle ustanovení § 46e odst. 3 věta druhá zákona o České národní bance platí, že byla-li promlčecí doba u přestupku přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 10 let od jeho spáchání. K promlčení by tak došlo nejdříve ke dni 1.4.2031, neboť promlčecí doba počíná dle ustanovení § 31 odst. 1 přestupkového zákona běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.

D. K části I. výroku rozhodnutí

Relevantní právní úprava

9. Ustanovení § 58 odst. 2 zákona o platebním styku stanoví cit.: „*Poskytovatel platebních služeb malého rozsahu je oprávněn poskytovat platební služby pouze tehdy, jestliže měsíční průměr částek jím provedených platebních transakcí v České republice, včetně platebních transakcí provedených prostřednictvím jeho pověřených zástupců, za posledních 12 měsíců nepřesahuje částku odpovídající 3 000 000 EUR (dále též „zákonný limit“). Je-li poskytovatel platebních služeb malého rozsahu členem skupiny, započítávají se do tohoto průměru měsíčních částek i platební transakce, které za posledních 12 měsíců v České republice provedli ostatní poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu, kteří jsou členy téže skupiny, včetně platebních transakcí provedených prostřednictvím jejich pověřených zástupců.*“
10. Podle ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky č. 454/2017 Sb., o informačních povinnostech některých osob oprávněných poskytovat platební služby nebo vydávat elektronické peníze (dále jen „vyhláška č. 454/2017 Sb.“) předkládají poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu výkaz PLT(ČNB) 40-04 „Hlášení o přípustných aktivech a objemu platebních transakcí a vydaných elektronických peněz“ (dále jen „výkaz PLT(ČNB) 40-04“).

Zjištění správního orgánu

11. Česká národní banka při kontrole plnění informačních povinností účastníka řízení, a to výkazu PLT(ČNB) 40-04 za 1. kalendářní čtvrtletí roku 2021, zjistila, že měsíční průměr částek platebních transakcí provedených účastníkem řízení za posledních 12 měsíců **přesáhl v období od září 2020 do března 2021 částku odpovídající 3 000 000 EUR.**

12. V následující tabulce je uveden objem provedených platebních transakcí účastníka řízení, včetně příslušného měsíčního průměru objemu provedených platebních transakcí v EUR⁸ za posledních 12 měsíců⁹:

Měsíc a rok	Objem platebních transakcí provedených v daném měsíci (CZK)	Kurz EUR	Objem platebních transakcí provedených v daném měsíci (EUR)	Měsíční průměr objemu provedených platebních transakcí za posledních 12 měsíců (EUR)
Duben 2020	90 976 000	27,263	3 336 976,855	2 423 006
Květen 2020	91 983 000	27,268	3 373 294,704	2 544 025
Červen 2020	102 759 000	26,680	3 851 536,732	2 693 002
Červenec 2020	96 913 000	26,505	3 656 404,452	2 820 233
Srpen 2020	102 575 000	26,166	3 920 163,571	2 958 369
Září 2020	98 839 000	26,721	3 698 925,938	3 085 198
Říjen 2020	93 786 000	27,202	3 447 761,194	3 173 599
Listopad 2020	82 245 000	26,463	3 107 924,272	3 226 789
Prosinec 2020	86 924 000	26,312	3 303 587,717	3 277 152
Leden 2021	72 493 000	26,141	2 773 153,284	3 320 579
Únor 2021	69 832 000	25,875	2 698 821,256	3 345 448
Březen 2021	63 182 000	26,179	2 413 461,171	3 298 501

Vyjádření účastníka řízení

13. Účastník řízení skutkově zjištění správního orgánu nerozporuje, když uvedl, že si je svého provinění plně vědom a svou vinu ze spáchání přestupku podle § 234 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku uznává. K překročení měsíčních průměrů částek jím provedených platebních transakcí ho však vedly níže uvedené důvody.
14. Nejprve účastník řízení uvedl, že dne 19.8.2020, kdy ještě měsíční průměr částek účastníkem řízení provedených platebních transakcí za posledních 12 měsíců nepřesahoval částku odpovídající 3 000 000 EUR, podal České národní bance žádost o udělení povolení k činnosti platební instituce podle ustanovení § 9 zákona o platebním styku v rozsahu platebních služeb podle § 3 odst. 1 písm. a), b), c), a d) tohoto zákona, a to právě s ohledem na zvyšující se objem platebních transakcí v rámci projektu GEKON, jak tento projekt účastník řízení popsal v popisu poskytovaných platebních služeb předloženém účastníkem řízení v minulosti správnímu orgánu a dále uveden i v obchodním plánu, který tvořil přílohu této žádosti. Účastník řízení v řízení o udělení povolení k činnosti platební instituce řádně pokračoval, a to až do listopadu 2020, kdy společnost [REDAKCE], která účastníkovi řízení zajišťovala technickou podporu projektu GEKON, účastníkovi řízení oznámila, že dále nebude poskytovat technickou podporu projektu GEKON (zejména nebude zajišťovat provoz platebních terminálů pro smluvní partnery účastníka řízení – jednotlivé GEKON partnery) z důvodu úplného ukončení účasti na projektech mimo svoji hlavní podnikatelskou činnost,

⁸ Směnný kurz pro příslušný měsíc EUR je stanoven jako měsíční průměr kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou, viz: https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/prumerne_mena.html?mena=EUR

⁹ Spis Sp/2021/85/573, přílohy, č. 1. 5

respektive celé skupiny. Za této situace byl účastník řízení nucen v projektu GEKON dále nepokračovat a vzít zpět svou žádost o udělení povolení k činnosti platební instituce. Poskytování této služby pak účastník řízení ukončil v nejbližším možném řádném termínu, vyplývajícím z délky výpovědních dob (3 měsíce) sjednaných v uzavřených smlouvách s jednotlivými GEKON partnery, a to k 31. březnu 2021 s tím, že tuto skutečnost následně oznámil České národní bance.

15. Účastník řízení dále uvádí, že v souvislosti s celosvětovou pandemií onemocnění COVID 19 a dále v souvislosti s kritickou epidemickou situací, která v České republice panovala nejméně v období od října 2020 do dubna 2021, došlo mj. objektivně k poměrně značnému nárůstu transakcí prováděných platebními kartami. Preferování plateb platebními kartami namísto plateb hotovostních bylo také součástí vládních opatření sloužících k zamezení šíření onemocnění COVID 19. Po většinu tohoto období byl v České republice vyhlášen nouzový stav. Maloobchodní prodejny GEKON partnerů (se sortimentem tabák, tiskoviny) pak byly na základě vládních výjimek, prodejny v nichž nebyl zakázán maloobchodní prodej. Účastník řízení po zastavení řízení o udělení povolení k činnosti platební instituce podle ustanovení § 9 zákona o platebním styku, popsaného výše, přistoupil k ukončení uzavřených smluvních vztahů s jednotlivými GEKON partnery, formou jejich výpovědí. V období leden až březen 2021, tedy již v době běhu výpovědních dob ukončovaných smluv s jednotlivými GEKON partnery, však oproti předpokladu účastníka řízení, v maloobchodních prodejnách GEKON partnerů neočekávaně vzrostl počet a objem uskutečněných transakcí platebními kartami, který byl způsoben v té době panující kritickou epidemickou situací a s ní souvisejícími vládními opatřeními omezujícími maloobchodní prodej a hotovostní platby. Pokud by účastník řízení z důvodu možného překročení zákonných limitů v tomto celospolečensky náročném období přikročil k okamžitému ukončení projektu GEKON, znemožnil by tím „ze dne na den“ dostupnost možnosti plateb platebními kartami v prodejnách svých GEKON partnerů, což mohlo ve svém důsledku přispět i k dalšímu šíření onemocnění COVID 19. Účastník řízení se proto rozhodl projekt GEKON ukončit až uplynutím výpovědních dob vyplývajících ze smluv s jednotlivými GEKON partnery, tedy k termínu 31.3.2021.
16. S ohledem na konkrétní popsané důvody, které účastníka řízení vedly k porušení jeho zákonných povinností a ke spáchání předmětného přestupku, účastník řízení žádá správní orgán o upuštění od uložení správního trestu, nebo o přehodnocení jejího závěru o uložení trestu pokuty a jeho změnu na uložení alternativního trestu napomenutí, případně o přehodnocení výše uložené pokuty a její přiměřené snížení.

Vypořádání námitek účastníka řízení

17. K námitce účastníka řízení, že k nárůstu bezhotovostních plateb došlo neočekávaně v období od října 2020 do dubna 2021, tj. v souvislosti s vládou vyhlášeným druhým tzv. lockdownem (pozn. první lockdown byl vládou vyhlášen v polovině března roku 2020), správní orgán uvádí, že je mu na základě statistických dat známo, že v tomto období sice došlo k meziměsíčnímu nárůstu bezhotovostních plateb – mimo jiné v reakci na všeobecná doporučení týkající se snahy zabránit šíření onemocnění COVID 19, ale počet provedených bezhotovostních plateb v České republice roste dlouhodobě, když od roku 2016 lze pozorovat růst bezhotovostních platebních transakcí v obchodech o cca 200 tis. transakcí za rok¹⁰. Tento rostoucí trend dokládá i růst objemu poskytnutých

¹⁰ Viz statistika počtu bezhotovostních transakcí v obchodech provedenými tuzemskými držiteli platebních karet, zdroj: Sdružení pro bankovní karty, http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_platebni_terminaly.htm

platebních služeb u samotného účastníka řízení, když za rok 2017 vykázal objem provedených platebních transakcí ve výši 5 549 630 Kč, za rok 2018 ve výši 11 773 172 Kč a za rok 2019 ve výši 24 350 343 Kč. Z uvedeného je patrné, že nárůst počtu bezhotovostních transakcí nelze přisuzovat výhradně situaci spojené s epidemií onemocnění COVID 19, ale jedná se o dlouhodobý trend v nákupních zvyklostech zákazníků. Tomuto trendu, kterého si účastník řízení musel být vědom, se proto účastník řízení mohl a měl včas přizpůsobit (účastník řízení ostatně podal žádost o rozšíření povolení, ale tuto následně vzal zpět).

18. K argumentu účastníka řízení, že na něj dopadl postup jeho obchodního partnera, který zajišťoval technickou podporu projektu GEKON, správní orgán uvádí, že v daném případě je nutné odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se vyvinění právnických osob dle § 21 přestupkového zákona. V této souvislosti Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl, že selhání smluvního partnera nebo jeho pochybení, jehož následkem obviněný z přestupku naplní skutkovou podstatu přestupku, není liberačním důvodem¹¹.
19. Pokud tedy účastník řízení doplatil na postup svého obchodního partnera, nelze – v kontextu citované judikatury – na účastníka řízení nahlížet jako na subjekt, který se může dovolat podmínek liberace. Účastník řízení totiž zjevně ve věci technického zajištění svého systému spoléhal toliko na jediného obchodního partnera, čímž svoji podnikatelskou činnost vystavil poměrně závažnému operačnímu riziku v případě, že by tento např. skončil v úpadku nebo technicky nebyl schopen dostát svým závazkům. Účastník řízení toto riziko podstoupil zcela vědomě v rámci své podnikatelské činnosti, byl s tímto rizikem srozuměn a měl jej eliminovat např. tím, že by si zajistil pro případ problémů se stávajícím obchodním partnerem náhradního obchodního partnera. Tak tomu však zjevně nebylo.
20. Taktéž argument účastníka řízení, že svým jednáním porušil zákonem uložené povinnosti, ale činil tak v rámci boje proti pandemii onemocnění COVID 19, správní orgán nemůže přijmout. Správní orgán uvádí, že sortiment typu tabákové výrobky a tiskoviny bylo možné zakoupit i přes pandemii onemocnění COVID 19 i v jiných prodejnách, než u GEKON partnerů, stejně tak si mohli GEKON partneři zajistit bezhotovostní platby u jiného poskytovatele, než byl účastník řízení. Správní orgán považuje za nutné poukázat na skutečnost, že bezhotovostní forma plateb patřila k jedné z forem boje proti pandemii onemocnění COVID 19, nejednalo se však o nosný pilíř hygienických opatření přijatých vládou České republiky a parlamentem – v této souvislosti správní orgán poukazuje na skutečnost, že žádné z těchto přijatých opatření neomezilo možnost platit v hotovosti,

Viz též prezentace České bankovní asociace, <https://cbaonline.cz/upload/1664-210624-cesi-a-jejich-platebni-zvyklosti-2021-1.pdf>

¹¹ viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 112/2010 - 52 ze dne 9.2.2011: „*Této odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na smluvní ujednání či odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera. K odstranění přílišné tvrdosti zákona bývá v novějších zákonech proto formulován obecný liberační důvod právě ve smyslu výše cit. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pokud by stěžovatelka prokázala, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po ní požadovat k tomu, aby zabránila porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit, bylo by možné uvažovat o její liberaci na základě cit. ustanovení. Tak se ale v projednávaném případě nestalo.*“; rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 413/2018 – 24 ze dne 28.11.2019: „*Případné smluvní ujednání může založit toliko možnost žalobce požadovat po nájemci regresní náhradu škody.*“; rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 299/2018 – 31 ze dne 17.1.2019: „*Liberační důvody jsou nástrojem, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Představují výjimku z principu objektivní odpovědnosti; jejich uplatnění je tedy možné pouze ve výjimečných případech. Osoba, která se chce dovolávat liberačního důvodu, proto musí prokázat, že provedla technicky možná opatření způsobilá účinně zabránit porušení zákona.*“

respektive povinnost přijmout platbu v hotovosti dle ustanovení § 5 zákona č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů¹².

21. Návrh účastníka řízení, aby správní orgán od potrestání formou uložení pokuty upustil a uložil mu jen alternativní trest ve formě napomenutí, správní orgán odmítá. Intenzita porušení, kterého se účastník řízení dopustil, je natolik vysoká, že napomenutí by v tomto konkrétním případě bylo nedostatečné. Překročení oprávnění k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu považuje správní orgán za vysoce nebezpečné jednání, neboť poskytování platebních služeb nad rámec objemu platebních služeb, který je poskytovatel platebních služeb malého rozsahu oprávněn poskytovat, je spojeno s mnohem širším okruhem povinností, který takový subjekt – platební instituce musí průběžně plnit, než je tomu v případě poskytovatele platebních služeb malého rozsahu.
22. Situace, do které se účastník řízení dostal, byla sice výsledkem faktorů, z nichž některé nebyly pod jeho kontrolou (ukončení spolupráce se smluvním partnerem, nárůst počtu bezhotovostních plateb v rámci epidemie onemocnění COVID 19), avšak účastník řízení si po celou dobu své podnikatelské činnosti musel být vědom, že jeho podnikatelská činnost je svázána toliko s jedním dodavatelem služeb v oblasti výpočetní techniky a nárůst bezhotovostních plateb již musel pozorovat dlouhodobě, kdy na oba faktory mohl a měl dle názoru správního orgánu reagovat. Že tak účastník řízení závčas neučinil (respektive podal žádost o povolení k činnosti platební transakce, ale následně ji vzal zpět), pak zapříčinilo jím páchané porušení zákona. Snaha účastníka řízení vyvinít se prostřednictvím tvrzení týkajícího se jeho příspěvku v boji s pandemií onemocnění COVID 19 pak správní orgán odmítá z toho důvodu, že se nejednalo o hlavní / jediný prostředek boje proti epidemii onemocnění COVID 19 a klienti účastníka řízení mohli platit jiným způsobem.
23. Pokud se týká argumentu účastníka řízení, že ihned po zpětvzetí žádosti o udělení povolení k činnosti platební instituce, vypověděl svým partnerům smlouvy a v nejbližším možném termínu, tj. k datu 31.3.2021, došlo k ukončení projektu GEKON, správní orgán uvádí, že porušení veřejnoprávních povinností, resp. zákazu překročení zákonem stanoveného limitu pro objem provedených platebních transakcí s odkazem na dodržení soukromoprávních vztahů s obchodními partnery, nelze akceptovat.

Právní kvalifikace

24. Ustanovení § 58 odst. 2 zákona o platebním styku stanoví pro poskytovatele platebních služeb malého rozsahu zákonný limit objemu provedených platebních transakcí za 12 měsíců ve výši 3 mil. EUR, **po jehož překročení již není oprávněn poskytovat platební služby.**
25. **Na základě výše popsaného skutkového stavu má správní orgán za prokázané, že účastník řízení jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu porušil ustanovení § 58 odst. 2 zákona o platebním styku, neboť v období měsíců září 2020 až březen 2021 měsíční průměr částek jím provedených platebních transakcí v České republice za posledních 12 měsíců přesahoval zákonný limit 3 000 000 EUR, čímž se dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 234 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku.**

¹² Ustanovení § 5 odst. 1 zákona o oběhu bankovek a mincí stanoví, že každý je povinen přijmout tuzemské bankovky a mince bez omezení, ledaže je oprávněn jejich příjem odmítnout.

Odůvodnění pokuty

26. Ustanovení § 236 odst. 1 písm. d) zákona o platebním styku stanoví, že přestupky podle tohoto právního předpisu projednává Česká národní banka.
27. Ustanovení § 35 přestupkového zákona zmocňuje správní orgán k uložení za přestupek správního trestu v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty nebo zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
28. Správní orgán má za to, že s ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání např. napomenutí nebo modifikace trestu v podobě podmíněného upuštění od uložení správního trestu, jak navrhuje účastník řízení v podaném odporu, v úvahu a **rozhodl o uložení trestu ve formě pokuty**.
29. Správní orgán má tak za prokázané, že se účastník řízení dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 234 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, za který mu lze v souladu s ustanovením § 234 odst. 4 písm. d) tohoto zákona uložit sankci až do výše 20 000 000 Kč.
30. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u právnické osoby k povaze její činnosti a u trvajících a pokračujících přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
31. Podle ustanovení § 38 přestupkového zákona je **povaha a závažnost přestupku** dána zejména významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.
32. Podle **typové závažnosti**, respektive významu zákonem chráněného zájmu vyjádřeného horní hranicí sazby peněžité sankce, patří přestupek upravený v ustanovení § 234 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, spočívající v poskytování platebních služeb bez oprávnění, mezi **nejzávažnější přestupky** upravené zákonem o platebním styku, neboť podle ustanovení § 234 odst. 4 písm. d) tohoto zákona za něj lze uložit sankci až do výše 20 000 000 Kč.
33. Výše popsané protiprávní jednání má charakter **ohrožovacího přestupku** a jeho následkem je tedy již samotné ohrožení zájmu chráněného zákonem, v daném případě na řádném a bezpečném poskytování platebních služeb. Pokud jde o **účinek protiprávního jednání** účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty přestupku spáchaného účastníkem dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností, respektive výkonem činnosti bez oprávnění, za natolik závažné, že k odpovědnosti za výše popsaný přestupek není třeba vzniku škody.

34. Přestupkový zákon konstruuje odpovědnost za protiprávní jednání účastníka řízení jako objektivní odpovědnost, tj. jeho **odpovědnost je dána bez ohledu na zavinění osob jednajících jménem účastníka řízení**. Není tedy rozhodující, zda účastník řízení zákon porušil úmyslně či z nedbalosti.
35. Pokud jde o způsob porušení zákona, jedná se o **přestupek komisivní povahy**, neboť účastník řízení se jej dopustil aktivním jednáním, když poskytoval platební služby ve větším rozsahu, než mu umožňoval zákonem stanovený limit pro objem provedených platebních transakcí.
36. Se stejnou pečlivostí, s jakou správní orgán zjišťoval a hodnotil závažnost protiprávního jednání účastníka řízení, vyhledával i **skutečnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení**. Jako k **polehčující okolnosti** přihlédl správní orgán ke skutečnosti, že účastníku řízení nebyla zatím uložena žádná sankce za porušení zákona o platebním styku.
37. Správní orgán je přesvědčen, že s ohledem na individuální a generální prevenci je na místě uložit účastníku řízení za vytýkané jednání peněžitou sankci tak, aby účastníka řízení vedla k tomu, aby se do budoucna vyvaroval opakovaného protiprávního jednání a zároveň dala ostatním účastníkům trhu na vědomí, že vytýkané jednání považuje za **závažné porušení povinnosti**, jejíž neplnění musí být trestáno a vynucováno.
38. V rámci úvahy o výši pokuty přihlédl také k **majetkovým poměrům** účastníka řízení. Správní orgán vycházel při hodnocení majetkových poměrů z finančních podkladů uložených účastníkem řízení do Sbírký listin, konkrétně z Rozvahy a Výkazu zisku a ztráty ke dni 31.12.2020, ze kterých vyplývá, že účastník řízení vykázal čistý zisk za účetní období ve výši 762 161 000 Kč a jeho vlastní kapitál činil 1 437 349 000 Kč. Oproti roku 2019 tak došlo ke zvýšení zisku o 219 614 000 Kč a rovněž k výraznému navýšení vlastního kapitálu o 773 182 000 Kč (čistý zisk za rok 2019 činil 542 547 000 Kč a vlastní kapitál za rok 2019 činil 664 167 000 Kč).
39. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem **správní orgán rozhodl uložit účastníku řízení pokutu ve výši 100 000 Kč**, a to podle ustanovení § 234 odst. 4 písm. d) zákona o platebním styku. Takto ukládaná pokuta je výrazně při dolní hranici zákonem vymezeného rozpětí, když představuje jen 0,5 % z maximální možné pokuty. Správní orgán je s ohledem k výši ukládané pokuty a k robustnosti majetkových poměrů účastníka řízení přesvědčen, že tato pokuta nemůže být považována za nepřiměřenou nebo za takovou, která by se mohla dotýkat samotné ekonomické existence účastníka řízení.
40. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

E. K části II. výroku rozhodnutí – náhrada nákladů řízení

41. Správní orgán v rozhodnutí ze shora uvedených důvodů shledal, že účastník řízení svým jednáním porušil zákon o platebním styku. Účastník řízení tedy vyvolal řízení porušením své povinnosti. Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví, že povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Proávající právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec.

42. Prováděcí předpis, tj. vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., svým § 6 odst. 1 stanovuje, že paušální částka nákladů řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč. Z uvedených důvodů uložil správní orgán účastníku řízení k úhradě náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce licenčních a sankčních řízení. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky